

Granda v *Družini* z naslovom *Umazane igre*. In res.

Ob večkratnem temeljitem prebiranju zapisa o srečanju nadškofa in predsednika države se je moj strah potrdil. Moj zaključek je bil, da res ne gre za odpravljanje ran, pač pa za odpiranje novih, ki nastajajo po umazanih igrah.

Moja utemeljitev: Gospod nadškof Zore je sicer seznanil Pahorja s stališčem slovenskih škofov in željo svojcev, da so žrtve iz Hude Jame pokopane na Teharjah, saj so svojci ta kraj sprejeli kot kraj spomina na trpljenje, saj so nekatere žrtve padle že v taborišču, druge v bližnjih gozdovih, mnoge pa iz taborišča odpeljane v Hudo Jamo in tam pobite (kot je leta 2009 pisalo v *Družini*, je pričevalec pred parlamentarno komisijo povedal, da je trikrat na dan ves teden vozil izpred taborišča po trideset ljudi na tovornjaku v Hudo Jamo).

V podporo pokopu žrtev na Teharjah se je oblikovala tudi civilna iniciativa, izhajajoč tudi iz tega, da je bilo poleg žrtev iz okolice največ žrtev iz Dolenjske in Notranjske. Zato je prav na Teharjah v krajevni cerkvi vsako soboto v mesecu maša za te žrtve, vsako leto pa spominska slovesnost na prostoru nekdanjega taborišča, kamor prihajajo množice iz vse Slovenije, pa tudi iz tujine. Veliko je obiskov tudi med letom, največ iz Evrope, Argentine, Avstralije. Posebno slovesno je pri križevem potu od spomenika do cerkve sv. Ane, od koder je v tistih časih zvon pošiljal tolažbo trpečim v taborišču.

Zdaj pa se je zgodilo, da je Pahor nadškofa seznanil, da zaradi tehničnih in prostorskih ovir te žrtve ne morejo biti tu pokopane! Ovir ni! Izmišljanje ovir je laž, ki smo jo že

dokazano ovrgli. Ovire so v glavah tistih, ki so imeli te žrtve za nasprotnike in so jih zato odstranjevali, ali pa jih še imajo. Najbrž jih še danes moti, da so ti ljudje, posebno mladi moški, le branili svoje domove, zato so se tudi imenovali domobranci in so bili pravzaprav le oni prava narodna vojska, saj so se v boju za svoje domove branili tudi pred komunizmom in okupatorjem. In navsezadnje, zakaj so bile pobite tudi ženske in otroci?

Tudi za pokop v Mariboru je potrebno pripraviti zemljišče. Trditev gospoda Leljaka, da so v Hudi Jami predvsem hrvatske žrtve, ne drži. Verjetno jih je nekaj, a Hrvati so v glavnem pokopani v Mariboru. Je pa to tudi druga tema, ki se ne more primerjati z našo.

Pa denarna sredstva!? Koliko pa so stali spomeniki pravim zločincem, na primer Ambrožiču – Novljanu, Kidriču, Titu in drugim?

Čudim se, zakaj je Pahor prišel v prostore ljubljanske nadškofije k ljubljanskemu nadškofu msgr. Stanislavu Zoretu. Ali ni morda želel skleniti kakšno kupčijo? Ali res samo zato, da bi gospoda nadškofa seznanil s potencialom izkopa in iznosa iz jaška številka 1. Prav je, da je nadškof to sprejel le v vednost, a ne morem se strinjati, da se ob tem obide široko slovensko javnost, predvsem pa sorodnike in ostale škofo. Sorodniki se tudi ne strinjamo s tem, da so na Teharjah zapisana samo imena žrtev, njihovi telesni ostanki pa leže v Mariboru. Navajam izjavo slovenskega zlatomašnika iz Kranja gospoda Rudolfa Tršinarja – sina zaprtega očeta na Teharjah: »Zahtevam, da je pokop žrtev na Teharjah« (*Družina*, 38, str. 14).

FRANČIŠKA VODOPIVEC, CELJE

PROTI ODPIRANJU NOVIH RAN

V 37. št. Družine sem se razveselila naslova *Za odpravljanje ran*, a samo za trenutek. Že ob podnaslovu »Nadškof Zore in predsednik Pahor o pokopu žrtev iz Hude jame« me je stisnilo pri srcu. Ne zaradi srečanja obeh, saj je gospod nadškof vendar podpisnik izjave slovenskih škofov, da naj bodo žrtve iz Hude Jame pokopa-

ne na Teharjah, pač pa zaradi imena Pahor, za katerega je znano, da stoji za njim (ali pa morda celo nad njim) kar precej takih, ki želijo nekdanje pobijanje revolucionarnih oblastnikov in zadeve z grobišči nekako prikriti oziroma razvrednotiti. Še več. Slišati je bilo celo nekatere izjave teh, da so si te žrtve to zaslužile, da so jih celo premalo pospravili. Mojo slutnjo je kasneje potrdil tudi Stane

